

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ ІМЕНІ І.П. ПРОДІУСА
ЕКОНОМІЧНИЙ НАУКОВИЙ ПОРТАЛ ОНПУ
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ РИНКУ ТА ЕКОНОМІКО–ЕКОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
НАН УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І.МЕЧНИКОВА
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ ІМЕНІ АДМІРАЛА
МАКАРОВА
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЮБЛІНСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» (ПОЛЬЩА)
МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ТЕХНОЛОГІЙ INTAMT (ФРН)

МАТЕРІАЛИ ІХ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО–ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ МЕНЕДЖМЕНТУ»

Продіусу Івану Прокоповичу присвячується

**28 травня 2020р.
Одеса: ОНПУ 2020**

Матеріали ІХ Міжнародної науково–практичної конференції «Актуальні проблеми теорії та практики менеджменту» (Одеський національний політехнічний університет, м.Одеса, 28 травня 2020). — Одеса: ОНПУ, 2020 – 239 с.

У збірнику наведені матеріали, які докладалися на ІХ Міжнародній науково–практичній конференції «Актуальні проблеми теорії та практики менеджменту» (Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса, 28 травня 2020) висвітлюються результати науково–методичної роботи ОНПУ та інших ВНЗ України та зарубіжжя з питань сучасних тенденцій розвитку теорії та практики менеджменту, управління персоналом в сучасних умовах, інноваційних методів управління виробництвом та кластерної форми організації підприємств як головного напрямку регіонального розвитку.

Редакційна колегія:

Голова – Філіппова С.В., д.е.н., проф.

Співголови – Продіус О.І., к.е.н., доц.

Відповідальний секретар – Бровкова О.Г., к.е.н., доц.

Технічні секретарі – Лук'янчук О.М., ст. викладач

Рецензенти:

Буркинський Б.В., д.е.н., проф.

Балан О.С., д.е.н., проф.

Ковтуненко К.В., д.е.н., проф.

Кузьмін О.Є., д.е.н., проф.

Кузнецова І.О., д.е.н., проф.

Парсяк В.Н., д.е.н., проф.

Патрік Едуард, д.т.н., проф.

Садченко О.В., д.е.н., проф.

Слонієц Іоланта, д.е.н., проф.

Чухрай Н.І., д.е.н., проф.

Філіппова С.В., д.е.н., проф.

Продіус О.І., к.е.н., доц.

Бровкова О.Г., к.е.н., доц.

© Одеський національний політехнічний університет, 2020

ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО ВИЗНАЧЕННЯ ІНТЕРЕСУ СТЕЙКХОЛДЕРІВ У РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ З РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Н.М.Внукова, доктор технічних наук, професор

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця,
м. Харків

Актуальність теоретичних та практичних досліджень поведінки зацікавлених сторін посилюється в контексті управління узгодженням протиріч стейкхолдерів (зацікавлених сторін) для забезпечення розвитку територій. Планування та піднесення будь-якого простору територіальної громади повинно бути спрямовано на забезпечення її інтересів, є багатofункціональним процесом, пов'язаним із оптимізацією просторової організації підприємств та інших об'єктів інфраструктури через взаємодію з органами місцевого самоврядування.

Світовий досвід свідчить, що частиною національної політики розвинених країн є прийняті стратегії стійкого розвитку територій. Для їх реалізації потрібні узгоджені позиції зацікавлених сторін. Враховуючи обмеженість ресурсів, для більш швидкого досягнення цілей виявляють потенційних партнерів, з якими створюється план взаємодії з урахуванням спроможності суб'єкта господарювання або іншої зацікавленої сторони до співпраці [1].

Теорія стейкхолдерів спрямована на ідентифікацію інтересів зацікавлених сторін, між тим, бажано для стійкого розвитку територій змістити акцентування на визначенні цілей, яких необхідно досягти при взаємодії з кожною із зацікавлених сторін, що було продемонстровано при відборі проєктів регіонального розвитку, де мали узгоджуватися інтереси як територіальної громади, так і окремих суб'єктів господарювання та їх громадських об'єднань.

Автором розроблено та апробовано інноваційний підхід до визначення інтересів стейкхолдерів у реалізації інвестиційних проєктів з територіального розвитку міст або інших територіальних громад. Проблемою інвестиційного розвитку територій є протиріччя та неузгодженість інтересів зацікавлених сторін.

Для вибору найкращої альтернативи з погоджування інтересів, зокрема при здійсненні процедур прийняття рішень обрано систему підтримки прийняття рішень (СППР) Decision Making Helper [2], яка є доступною у використанні, але автоматизованою щодо розрахунків, в яких застосовується попарне порівняння суджень експертів, що суттєво зменшує суб'єктивність оцінювання. Такий підхід дозволяє одержати різні варіанти результатів, серед яких буде обрано з певним виміром для підтвердження оцінки пріоритетного стейкхолдера у реалізації інвестиційного проєкту.

Оцінювання передбачає встановлення рівня зацікавленості в реалізації інвестиційного проєкту з розвитку територіальних громад серед стейкхолдерів: орган місцевого самоврядування (представник громади), комунальне підприємство або інший представник діючого бізнесу, інвестор (представник бізнесу) в залежності від факторів впливу як позитивного, так і негативного характеру.

Розподіл рівня зацікавленості серед визначених стейкхолдерів запропоновано визначити з використанням зазначених альтернатив (стейкхолдерів), зокрема при виконанні процедури в програмному забезпеченні системи підтримки прийняття рішень (СППР) Decision Making Helper [2] на основі сформованих експертами даних за шкалами, які використовуються в процесі прийняття рішення.

Для управління відбувається пошук максимально задовільного рішення для виконання стратегічних завдань з розвитку територіальних громад при використанні позитивних факторів впливу та уникнення впливу несприятливих факторів.

Для розробки порядку оцінювання обрано три зацікавлені сторони: орган місцевого самоврядування (представник громади), комунальне підприємство або інший представник діючого бізнесу, який потребує пошуку інвестора, інвестор (представник бізнесу). За умовами СППР проведено оцінку впливу три сприятливих і три несприятливих факторів на процес інвестування.

Для опитування експертів в он-лайн версії визначено вагу кожного з факторів, виходячи з їх важливості за диференційованою шкалою програмного продукту (СППР) Decision Making Helper від 1 (низької) до 5 (високої). У прикладному оцінюванні вага як сприятливих, так і несприятливих факторів вона становила від 3 до 5 балів. За умовами програмного забезпечення також необхідно визначити рівень важливості визначених факторів впливу на стейкхолдерів при реалізації інвестиційного проєкту через необхідну рейтингову оцінку (від (-5) «максимально неважливий» до +5 «максимально важливий», 0 – нейтральний). Для всіх визначених факторів у прикладному оцінюванні рівень важливості був у позитивній зоні від +2 до +5.

СППР Decision Making Helper розраховує автоматично значення рішення для кожного стейкхолдера в процентах від (-100%) до (+100%) та за шкалою: «незадовільно / доволі незадовільно / нейтрально / доволі позитивно / позитивно», що і буде рівнем зацікавленості кожного стейкхолдера у реалізації інвестпроєкту.

Прикладний розрахунок оцінки в СППР Decision Making Helper для групи сприятливих факторів впливу на зацікавленість у реалізації інвестиційного проєкту показав позитивну зацікавленість у його реалізації за встановленими судженнями для всіх учасників інвестиційного проєкту щодо розвитку територіальних

громад. Аналогічно для оцінки впливу несприятливих факторів також одержано позитивну зацікавленість, але з іншим рівнем.

У табл.1 наведено приклад результату оцінки впливу сприятливих і несприятливих факторів на рівень зацікавленості стейкхолдерів у реалізації інвестиційного проєкту.

Таблиця 1 – Приклад оцінки впливу сприятливих і несприятливих факторів на рівень зацікавленості стейкхолдерів у реалізації інвестиційного проєкту розвитку територіальної громади

Критерій результату оцінювання, необхідний для прийняття рішення за сприятливими і несприятливими факторами	Склад стейкхолдерів			Пріоритетний стейкхолдер
	Орган місцевого самоврядування (представник громади)	Комунальне підприємство або інший представник діючого бізнесу, який потребує пошуку інвестора	Інвестор (представник бізнесу)	
Оцінка рівня зацікавленості за сприятливими факторами, %	+48	+60	+64	Інвестор (представник бізнесу)
Програмне рішення за шкалою	Доволі позитивно	Доволі позитивно	Позитивно	
Оцінка рівня зацікавленості за несприятливими факторами, %	+48	+52	+60	Інвестор (представник бізнесу)
Програмне рішення за шкалою	Доволі позитивно	Доволі позитивно	Доволі позитивно	

Як видно з табл.1, за шкалою програмного рішення два стейкхолдери: орган місцевого самоврядування (представник громади), комунальне підприємство або інший представник діючого бізнесу мають доволі позитивний вплив сприятливих факторів на їх зацікавленість у реалізації інвестиційного проєкту, між тим для інвестора рівень зацікавленості вище, входить до найвищого рівня шкали, тобто позитивний, що свідчить про те, що його роль є пріоритетною у реалізації інвестиційного проєкту територіального розвитку. При оцінюванні впливу несприятливих факторів рівень зацікавленості у реалізації інвестиційного проєкту територіального розвитку залишився позитивним, між тим його рівень щодо інвестора впав за шкалою до «доволі позитивний», рівень зацікавленості органа місцевого самоврядування не змінився, трохи знизився рівень зацікавленості комунального підприємства або іншого представника діючого бізнесу, який потребує пошуку інвестора. Як пріоритетний серед стейкхолдерів залишився зацікавленим інвестор.

У всіх зацікавлених осіб – учасників інвестиційного процесу щодо розвитку територіальної громади наявність несприятливих факторів не сприймається у даному прикладі як незадовільний вплив, і позитивна зацікавленість у його реалізації залишається.

Даний розроблений інноваційний підхід мав практичне впровадження для розробки теоретико-методологічного базису концептуальних положень із просторового розвитку територіальної громади міста.

При розробці напрямів реалізації проєкту враховувались інтереси зацікавлених сторін (стейкхолдерів), якими виступали міська рада, комунальне підприємство, представники бізнесу. Для перспективної взаємодії стейкхолдерів розглянуто економічні перспективи із застосуванням сценарного підходу до визначення напрямів розвитку територіальної громади і пошуку інвестора щодо реалізації цього проєкту.

Виконана оцінка щодо визначення інтересу стейкхолдерів в реалізації інвестиційного проєкту з розвитку територіальних громад довела, що пріоритетною зацікавленою особою є інвестор (представник бізнесу) з позитивним впливом на рівень його зацікавленості як сприятливих, так і несприятливих факторів, отже перспективним напрямом реалізації цього проєкту є пошук інвестора.

Для стимулювання ефективного використання потенціалу територій для забезпечення їх сталого розвитку передбачається узгодження розроблених стратегій всіх сфер життєдіяльності на локальному рівні на основі збалансування повноважень і відповідальності суб'єктів господарювання та місцевого самоврядування. Реалізація зазначених заходів підтримуватиме конкурентоспроможність територій за рахунок узгодження інтересів стейкхолдерів, розвиток наукового, виробничого та людського потенціалу, міжрегіональне співробітництво. Розгляд домінант теорій зацікавлених сторін, різних груп стейкхолдерів, аналіз проблемних питань розвитку територій дозволяє підсумувати, що всі групи мають вплив, тому групи стейкхолдерів повинні бути ідентифіковані та вивчені, дані про них повинні використовуватися при розробці стратегій. Оцінка їхнього впливу є відповідальною складовою управлінської діяльності, тому що є передумовою ведення діалогу з зацікавленими сторонами для узгодження їх інтересів, посилюючи позитивну складову і нівелюючи конфліктну для максимального використання потенційних можливостей позитивного впливу стейкхолдерів.

Література

1. Внукова Н.М. Управління узгодженням протиріч інтересів стейкхолдерів на основі інтеграції наукового, виробничого, людського потенціалу територій // Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики: збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Мукачєво, 6-7 квітня 2020 р.). – Мукачєво: МДУ, 2020. – С.76-79.

2. Decision Making Helper. URL: <https://www.infonautics-software.ch/decisionmakinghelper/>

ЗМІСТ

ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО МАРКЕТИНГУ В ТУРИЗМІ <i>С.А. Яроміч, Е.О. Коритнянська</i>	82
КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА В АУТСОРСИНГОВИХ КОМПАНІЯХ ЯК ЗАСІБ ПРОТИДІЇ ПЛИННОСТІ БУХГАЛТЕРСЬКИХ КАДРІВ <i>С.М. Остапчук</i>	83
КОМУНІКАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В МІЖНАРОДНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ <i>Т.В. Аверіхіна, О.О. Курамшина</i>	85
МОТИВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА <i>А.В. Івашко</i>	87
САМОМЕНЕДЖМЕНТ В СИСТЕМІ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ <i>К.В. Тараненко</i>	88
ПУТИ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ МЕЖДУНАРОДНОГО ТУРИСТИЧЕСКОГО БИЗНЕСА <i>В.А. Матросова, Е.М. Проскурня, Д.В. Чернышова</i>	90
УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА <i>О.І. Продіус, Азізов Шукюр, Шахін Фуркан</i>	92
РОЛЬ ОСОБИСТОСТІ У ФОРМУВАННІ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ ТА ДІЛОВОЇ РЕПУТАЦІЇ <i>В.А. Замлинський, С.О. Кісе</i>	94
НАПРЯМИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОЇ ПОСЕРЕДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА РИНКУ ЛОГІСТИЧНИХ ПОСЛУГ <i>О.М. Кравченко, А.Б. Коваленко</i>	96
РОЛЬ ТУРИСТИЧНОЇ ЛОГІСТИКИ У ФОРМУВАННІ СТРУКТУРИ ТУРИСТИЧНИХ ПОТОКІВ <i>О.М. Кравченко, А.Ю. Власва</i>	98
ПРИСКОРЕННЯ ПРОЦЕСІВ ДИДЖИТАЛІЗАЦІЇ В ОБЛІКУ: РЕКОМЕНДАЦІЇ В ПЕРІОД КАРАНТИНУ <i>Ю.С. Бездушина, В.С. Микульський</i>	100
СЕКЦІЯ 2 ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ В ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМАХ РІЗНОГО ІЄРАРХІЧНОГО РІВНЯ	
ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО ВИЗНАЧЕННЯ ІНТЕРЕСУ СТЕЙКХОЛДЕРІВ У РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ З РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД <i>Н.М.Внукова</i>	103
ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ФЕРМЕРСЬКИМИ ГОСПОДАРСТВАМИ <i>О.В. Новак, В.С. Чередничок</i>	105
ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЙ ФОРСАЙТ КАК ИНСТРУМЕНТ ОПРЕДЕЛЕНИЯ ИННОВАЦИОННЫХ ПРИОРИТЕТОВ НАУКИ И ТЕХНИКИ <i>А.И. Корецкий</i>	106
ЕКОЛОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА <i>О.Г. Бровкова, Г.О. Ковальова</i>	107
РЕСУРСОЗБЕРІГАЮЧІ ТЕХНОЛОГІЇ З ВИКОРИСТАННЯМ ВІДХОДІВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ <i>О.Г. Бровкова, А.О. Трубаєва</i>	108
ВПЛИВ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НА ІННОВАЦІЙНУ РОЗБУДОВУ ОБЛІКУ ТВАРИННИЦТВА <i>Д.В. Людвенко</i>	110
МІЖРЕГІОНАЛЬНЕ ІННОВАЦІЙНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ «ВИРІВНЮВАННЯ» ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ В МЕЖАХ ПОЛІТИКИ ЗГУРТУВАННЯ ЄС <i>О.Ю. Білоус</i>	112
РОЗВИТОК МЕТОДІВ ВИКОРИСТАННЯ РЕЗЕРВІВ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ <i>Є.В. Сидоренко</i>	114
ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ В МЕНЕДЖМЕНТІ ПІДПРИЄМСТВА <i>В.М. Блявський, Ю.О. Якубович</i>	116
ОСОБЛИВОСТІ КОРПОРАТИВНОГО ЛИСТУВАННЯ З УРАХУВАННЯМ ВИМОГ ЗАХОДІВ	117